

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218203641
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2218203641.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v sporovej veci žalobcu: LAND HOLD, s.r.o., IČO: 46407456, Labutia 2167/16, Veľký Meder, zastúpený advokátom: JUDr. Mgr. Peter Rochovský, Dunajská Streda, Korzo Bélu Bartóka 789/3, proti žalovanému: NÉMETH I + J, spol. s r.o., IČO: 36548731, Mlynský rad 14/113, Zemianska Olča, zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., Šaľa, P. Pázmaňa 2367/17A, o určenie vlastníckeho práva a o vzájomnej žalobe o 91.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu vo výroku III. a IV. a o odvolaní žalovaného vo výroku I. a II. rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/44/2018-347 zo dňa 27. septembra 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu z konania o žalobe.

III. Žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu z konania o vzájomnej žalobe.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom označeným v záhlaví výrokom I. určil, že vlastníkom spoluvlastníckych podielov o veľkosti 1/3 a 70000/613315 z pozemku - parcely reg. „C“ č. 1687/1, ornej pôdy o výmere 613.315 m² v katastrálnom území C. U., je žalobca. Výrokom II. žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu 100% trov konania o žalobe. Výrokom III. rozhodol, že vzájomný žalovaný je povinný do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť vzájomnému žalobcovi 91.000 € s 2%-ným mesačným úrokom zo sumy 25.000 € od 23.12.2014 do 20.06.2015 a 9%-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 91.000 € od 15.10.2018 do zaplatenia. Výrokom IV. vzájomnému žalobcovi priznal voči vzájomnému žalovanému nárok na náhradu 100% trov konania o vzájomnej žalobe.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, § 151j ods. 3, § 41a Občianskeho zákonníka, odkazom na § 580, § 581 ods. 3, § 39, § 553a ods. 1 a 3, § 552, § 151a, § 151j ods. 3, § 151me ods. 4, § 151m ods. 10, § 3 Občianskeho zákonníka, § 127, § 132 Civilného sporového poriadku, § 657 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 2, § 365, § 369, 261 ods. 9, Obchodného zákonníka, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca a žalovaný podpísali 17.12.2014 zmluvu o pôžičke (ďalej len „zmluva o pôžičke 1“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi bezúročnú pôžičku 66.000 € s tým, že žalobca sa ju zaviazal vrátiť do 30.01.2015. Peňažné prostriedky

podľa zmluvy poukázal žalovaný na účet žalobcu dňa 17.12.2014. V rovnaký deň podpísali strany kúpnu zmluvu (ďalej len „kúpna zmluva 1“), ktorou žalobca predal žalovanému spoluvlastnícky podiel 1/3 na dotknutom pozemku za cenu 66.000 €, ktorá mala byť v zmysle čl. IV zaplatená započítaním s pôžičkou poskytnutou na základe zmluvy o pôžičke z rovnakého dňa. Účinnosť kúpnej zmluvy bola dohodnutá v čl. VII na 31.01.2015. Žalobca a žalovaný podpísali 22.12.2014 zmluvu o pôžičke (ďalej len „zmluva o pôžičke 2“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi sumu 25.000 € s tým, že žalobca sa ju zaviazal vrátiť do 30.06.2015 s 2%-ným mesačným úrokom. Peňažné prostriedky podľa zmluvy poukázal žalovaný na účet žalobcu dňa 22.12.2014. V rovnaký deň podpísali strany záložnú zmluvu (ďalej len „záložná zmluva“), ktorou žalobca založil v prospech žalovaného spoluvlastnícky podiel 70000/613315 na dotknutom pozemku s cieľom zabezpečiť svoj záväzok zo zmluvy o pôžičke 2. Žalobca nevrátil včas žalovanému sumu, ktorú mu žalovaný poskytol na základe zmluvy o pôžičke 1. Dňa 27.02.2015 bol potom povolený vklad vlastníckeho práva podľa kúpnej zmluvy 1 (výpis z listu vlastníctva č. XXXX pre k. ú. C. U., č. I. 18 a 19). Dňa 09.04.2015 podpísali strany kúpnu zmluvu (ďalej len „kúpna zmluva 2“ č. I. 48 až 53), ktorou žalobca predal žalovanému spoluvlastnícky podiel 70000/613315 na dotknutom pozemku za cenu 27.000 €, ktorá mala byť podľa čl. IV zaplatená započítaním s pôžičkou poskytnutou na základe zmluvy o pôžičke 2 (25.000 € istina + 2.000 € úroky). Dňa 14.05.2015 bol povolený vklad vlastníckeho práva podľa kúpnej zmluvy 2 (výpis z listu vlastníctva č. XXXX pre k. ú. C. U., č. I. 18 a 19).

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že kúpna zmluva 1 bola uzavretá v nadväznosti na záväzok žalobcu vrátiť žalovanému pôžičku v sume 66.000 €, ktorú od neho dostal na svoj bankový účet na základe zmluvy o pôžičke 1. Z čl. II zmluvy o pôžičke je zrejmé, že strany mali v úmysle zabezpečiť tento záväzok tým, že „dlžník poskytne do zálohu veriteľovi svoju nehnuteľnosť“, teda spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 na pozemku - parcele reg. „C“ č. 1687/1 orná pôda o výmere 613.315 m² nachádzajúcom sa v katastrálnom území C. U. (ďalej len „spoluvlastnícky podiel 1“). Zároveň sa v závere tohto článku dohodli na tom, že na tento účel dlžník uzatvorí s veriteľom kúpnu zmluvu, ktorou prevedie vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu 1 s tým, že kúpna zmluva nadobudne účinnosť až 31.01.2015, ak dlžník pôžičku nevráti do 30.01.2015. V podstate rovnaké ustanovenie obsahovala kúpna zmluva 1 vo svojom čl. VII. Záväzok vrátiť pôžičku sa stal podľa čl. II zmluvy o pôžičke 1 splatným 30.01.2015, no žalovaný ho nesplnil, a preto sa dostal do omeškania 31.01.2015. Týmto prvým dňom omeškania však nadobudla účinnosť kúpna zmluva 1 (pozri jej čl. VII) vrátane jej ustanovenia obsiahnutého v čl. IV, ktoré malo spôsobiť započítanie sumy 66.000 € na kúpnu cenu dohodnutú v rovnakej výške. Tým sa mal zjavne docieľiť stav, že záväzok žalobcu zaplatiť žalovanému sumu pôžičky a záväzok žalovaného zaplatiť kúpnu cenu za prevádzaný spoluvlastnícky podiel 1 zanikne započítaním podľa § 580 a 581 ods. 3 OZ, čo napokon potvrdil aj výsluch strán sporu. Táto okolnosť v spojení s tým, že kúpna zmluva 1 bola uzatvorená 17.12.2014, teda pred splatnosťou pohľadávky zo zmluvy o pôžičke 1, vypovedá o skutočnom úmysle zmluvných strán, ktorým bolo uspokojiť pohľadávku žalovaného. Podľa názoru súdu kúpnu zmluvou 1 sa nesledoval bezpodmienečný prevod vlastníckeho práva žalobcu na žalovaného v tom zmysle, že by tento prevod nijako nezávisel od stavu splácania pôžičky zo zmluvy o pôžičke 1 a omeškania žalobcu ako dlžníka z tejto zmluvy. Dôkazom toho sú nielen ustanovenia kúpnej zmluvy 1, ktoré odkazujú na zmluvu o pôžičke 1, ale predovšetkým článok II zmluvy o pôžičke 1, z ktorého je jasné, že kúpna zmluva 1 bola len prostriedkom na zabezpečenie pôžičky. Kúpnu zmluvu 1 preto súd vyhodnotil ako simulovaný právny úkon, ktorý sa v zmysle § 39 OZ považuje za neplatný. Zo súvislosti medzi zmluvou o pôžičke 1 a kúpnu zmluvou 1 v spojení s úmyslom strán zisteným v rámci vykonaného dokazovania mal súd za dostatočne preukázané, že kúpnu zmluvou 1 sa mali dosiahnuť účinky obdobné účinkom, aké by strany dosiahli uzavretím zmluvy o zabezpečovacom prevode práva podľa § 553 a nasl. OZ. Zmluvu o pôžičke 1 a kúpnu zmluvu 1 tak súd vzhľadom na ich obsah a čas uzatvorenia (rovnaký deň) vyhodnotil práve ako zahŕňajúcu dohodu, ktorá umožňuje veriteľovi (žalovanému) bez ďalšieho zmocniť sa vlastníctva dlžníka (žalobcu) okamihom, keď sa dlžník dostane do omeškania. Tým sa v konečnom dôsledku dosahuje zabezpečenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi a v tom istom kroku aj výkon tohto zabezpečenia. Simulácia sama o sebe ešte nespôsobuje neplatnosť zastretého právneho úkonu, pretože ten je podľa § 41a OZ platný, ak zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. V danom prípade bolo zistené, že zastretým úkonom je zmluva o zabezpečovacom prevode práva. Na to, aby bola platná, sa však vyžaduje, aby spĺňala náležitosti podľa § 553a ods. 3 OZ. Pretože zmluva o zabezpečovacom práve musí byť podľa § 553a ods. 1 OZ písomná, museli by byť tieto náležitosti zachytené písomne, teda v danom prípade buď v kúpnej zmluve 1 alebo v zmluve o pôžičke 1. Kúpna zmluva 1 v spojení so zmluvou o pôžičke 1 však nevyhovuje § 553a ods. 3 OZ, pretože tieto listiny neobsahujú vymedzenie práv a povinností účastníkov zmluvy k prevedenému právu počas trvania zabezpečovacieho prevodu práva, jeho ocenenie v peniazoch a ani spôsob výkonu

zabezpečovacieho prevodu práva. V dôsledku toho je neplatná aj zastretá zmluva o zabezpečovacom prevode práva. V danej veci sa pritom neuplatní posledná veta § 41a OZ, pretože aj samotný žalovaný viackrát tvrdil, že medzi stranami išlo o zabezpečovací prevod práva.

Neplatná kúpna zmluva 1 ako simulovaný právny úkon a neplatná zmluva o zabezpečovacom prevode práva ako disimulovaný právny úkon tak nemohli spôsobiť prevod vlastníckeho práva žalobcu k spoluvlastníckemu podielu 1 na žalovaného.

Kúpna zmluva 2 bola uzavretá v súvislosti so záväzkom žalobcu vrátiť žalovanému pôžičku v sume 25.000 € s 2%-ným mesačným úrokom, ktorú od neho dostal na svoj bankový účet na základe zmluvy o pôžičke 2. Z čl. II zmluvy o pôžičke je zrejmé, že strany mali v úmysle zabezpečiť tento záväzok opäť tým, že „dlžník poskytne do zálohu veriteľovi svoju nehnuteľnosť“, teda spoluvlastnícky podiel o veľkosti 70000/613315 na pozemku - parcele reg. „C“ č. 1687/1 orná pôda o výmere 613.315 m² nachádzajúcom sa v katastrálnom území C. U. (ďalej len „spoluvlastnícky podiel 2“). Zároveň sa v závere tohto článku dohodli na tom, že na tento účel dlžník uzatvorí s veriteľom záložnú zmluvu, ktorú strany napokon aj v ten istý deň podpísali. Záväzok vrátiť pôžičku zo zmluvy o pôžičke 2 sa mal podľa čl. II zmluvy stať splatným 20.06.2015. Žalobca však žalovanému pred splatnosťou pôžičky oznámil, že ju nebude vedieť splatiť, a preto sa strany dohodli na uzavretí kúpnej zmluvy 2. Táto súvislosť je zjavná aj z čl. IV kúpnej zmluvy 2, v ktorom sa strany s odkazom na zmluvu o pôžičke 2 dohodli na úhrade kúpnej ceny vo výške istiny pôžičky (25.000 €) a úroku za štyri mesiace (2.000 €) formou započítania voči pohľadávke žalovaného na vrátenie pôžičky. Aj v tomto prípade sa tak strany snažili dosiahnuť stav, že záväzok žalobcu zaplatiť žalovanému sumu pôžičky s úrokom a záväzok žalovaného zaplatiť kúpnu cenu za prevádzaný spoluvlastnícky podiel 2 zanikne započítaním podľa § 580 a 581 ods. 3 OZ. Táto okolnosť v spojení s dátumom uzavretia kúpnej zmluvy 2 (09.04.2015), ktorý predchádza splatnosťou pohľadávky zo zmluvy o pôžičke 2 (20.06.2015), vypovedá o skutočnom úmysle zmluvných strán, ktorým bolo uspokojiť pohľadávku žalovaného zo zmluvy o pôžičke 2 ešte pred jej splatnosťou. Kúpnu zmluvu 2 preto súd vyhodnotil ako simulovaný právny úkon, ktorý sa v zmysle § 39 OZ považuje za neplatný. Zo súvislostí medzi zmluvou o pôžičke 2, záložnou zmluvou a kúpnu zmluvou 2 v spojení s úmyslom strán zisteným v rámci vykonaného dokazovania mal súd za dostatočne preukázané, že kúpnu zmluvou 2 sa mali dosiahnuť účinky obdobné účinkom, aké by strany dosiahli uzavretím dohody o prepadnom zálohu. Kúpnu zmluvu 1 tak súd vzhľadom na jej obsah a čas uzatvorenia (pred splatnosťou pohľadávky z pôžičky, na uspokojenie ktorej sa mala kúpna cena použiť) vyhodnotil práve ako zahŕňajúcu dohodu, ktorá umožňuje veriteľovi (žalovanému) nadobudnúť spoluvlastnícky podiel 2 patriaci dlžníkovi (žalobcovi) už na základe kúpnej zmluvy 2 a vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, teda bez osobitného výkonu záložného práva po tom, ako sa dlžník dostane do omeškania. Tým sa zároveň dosahuje stav, keď sa záložné právo podpisom kúpnej zmluvy 2 priamo vykoná. Aj tu však platí, že simulácia nespôsobuje neplatnosť zastretého právneho úkonu, ak ten zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. V danom prípade bolo ale zistené, že žalovaný si kúpnu zmluvou 2 uspokojil svoju pohľadávku z pôžičky tým, že sa stal vlastníkom zálohu, čo znamená, že zastretým úkonom je nedovolená dohoda o prepadnom zálohu.

Vzhľadom na tieto úvahy je zastretá dohoda o prepadnom zálohu podľa § 151j ods. 3 OZ neplatná. Keďže takúto dohodu zákon postihuje absolútnou neplatnosťou, nemožno uvažovať ani o uplatnení § 41a OZ vrátane jej poslednej vety.

Neplatná kúpna zmluva 2 ako simulovaný právny úkon a neplatná dohoda o prepadnom zálohu ako disimulovaný právny úkon tak nemohli spôsobiť prevod vlastníckeho práva žalobcu k spoluvlastníckemu podielu 2 na žalovaného.

Nemôže obstať námietka žalovaného, že žalobca koná v rozpore s dobrými mravmi, ak napáda neplatnosť týchto zmlúv a právo spätnéj kúpy nevyužil. Predovšetkým je dôležité, že návrh zmlúv pripravil žalovaný (jeho vtedajší advokát) a žalobca ich prijal bez pripomienok, pretože v danom čase potreboval peniaze. Ustanovenie § 3 OZ chráni účastníka zmluvného vzťahu pred šikanóznym konaním, ktorého jediným cieľom má byť poškodenie druhého účastníka. Pokiaľ sa účastník domáha určenia vlastníckeho práva pre neplatnosť právnych úkonov, ktoré vznikli na základe návrhov pripravených druhým účastníkom, za takýchto okolností nie je namieste použitie § 3 OZ. Neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že sporný zmluvný mechanizmus bol zvolený z dôvodu, že podľa § 3 ods. 1 zákona č. 140/2014 Z.z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku, by to bol opäť iba žalovaný, ktorý by mohol pozemky nadobudnúť v rámci výkonu či už záložného práva alebo zabezpečovacieho práva, pretože podľa tohto zákona ich môže nadobudnúť iba osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výroku podľa § 4 ods. 1 písm. a) predmetného zákona, ktorou v danom katastrálnom území je žalovaný. Ústavný súd SR nálezom z 14.11.2018, PL. ÚS 20/2014, rozhodol, že ustanovenie § 4 z. č. 140/2014 Z.z. nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Ustanovenie § 4 z. č. 140/2014 Z.z. stratilo účinnosť

ex tunc a treba na neho nazerať, ako keby nikdy nebolo súčasťou právneho poriadku (porov. stanovisko pléna ÚS SR, PLz. ÚS 1/06 z 11.10.2006). Návrh, na základe ktorého Ústavný súd rozhodoval, bol podaný už 02.07.2014, teda niekoľko mesiacov pred uzavretím oboch kúpnych zmlúv. Podľa názoru súdu dôvod uvádzaný žalobcom nemôže mať nijaký vplyv na neplatnosť právneho úkonu uskutočneného v rozpore s § 553c ods. 2 OZ alebo 151j ods. 3 OZ, tobôž nie vtedy, ak ho zastrešovala a pripravovala v právnej profesii odborne spôsobilá osoba (advokát), ktorej vedomosť o možnej protiústavnosti zákona č. 140/2014 Z.z. možno predpokladať.

O nároku na náhradu trov konania o žalobe (§ 262 ods. 1 CSP) súd rozhodol vzhľadom na celkový úspechu žalobcu v konaní o žalobe tak, že mu priznal podľa § 255 ods. 1 CSP voči žalovanému nárok na náhradu 100% trov konania o žalobe (výrok II).

5. Vzájomnou žalobou podanou 15.10.2018 sa vzájomný žalobca (žalovaný) domáhal voči vzájomnému žalovanému (žalobcovi) vrátenia pôžičiek, ktoré mu poskytol, vrátane príslušenstva. Vzájomný žalovaný vo svojom záverečnom prednese namietol, že vzájomná žaloba nevyhovuje požiadavkám § 127 a 132 CSP, pretože neobsahuje označenie strán, ani dôkazy a skutočnosti uvádza len s odkazom na prebiehajúci spor. Súd sa nestotožnil s touto námietkou žalovaného. Vzájomná žaloba je obsiahnutá v podaní vzájomného žalobcu datovaného 12.10.2018 a doručeného súdu 15.10.2018, ktoré hneď v úvode označuje strany konania s uvedením ich obchodného mena, identifikačných čísiel a adresy sídla. Nie je podstatné, že ich označuje pojmami „žalobca“ a „žalovaný“ z pohľadu žaloby o určenie vlastníckeho práva, pretože tieto pojmy používa rovnako v celom vyjadrení a v súlade s jeho skutkovými tvrdeniami je zrejmé, ktorý subjekt v akom postavení vystupuje tak na účely žaloby o určenie vlastníckeho práva, ako aj vzájomnej žaloby o zaplatenie pôžičiek. V tomto podaní sú obsiahnuté aj skutkové tvrdenia vzájomného žalobcu, ktorý v ňom napríklad výslovne vysvetľuje, že sa týka „pôžičky zo dňa 17.12.2014 na sumu 66.000,- [€]... , splatn[ej] dňa 30.01.2015“ a „pôžičky zo dňa 22.12.2014 na sumu 25.000,- [€] s úrokom 2% mesačne (t. j. 500,- [€] mesačne), splatn[ej] dňa 20.06.2015“. Hoci konanie o vzájomnej žalobe je z procesného hľadiska konaním o protinároku protistrany, ide stále o konanie, ktoré prebieha súbežne s konaním o samotnej žalobe, a ktorú súd podľa § 147 ods. 4 CSP v zásade prejednáva ako jednu vec. Ide o pretavenie princípu hospodárnosti konania (čl. 17 CSP), ktorého účelom je zabezpečiť, aby sa vec čo najrýchlejšie prejednála a rozhodla. Preto treba aj vzájomnú žalobu vnímať v kontexte žaloby, ktorá ako prvá spôsobilá začatie konania voči vzájomnému žalobcovi. V dôsledku toho nemožno abstrahovať od podaní (vrátane podaní vzájomného žalovaného), ktoré predchádzali podaniu vzájomnej žaloby a tváriť sa, ako keby vôbec neexistovali. Bolo by prejavom prílišného formalizmu narušujúceho právo strany na spravodlivý súdny proces, keby súd odmietol odkazy strán na podania priamo súvisiace so žalobou, či vzájomnou žalobou, len preto, že tieto predchádzajú podaniu vzájomnej žaloby. Nemožno tak preto urobiť ani v prípade odkazu vzájomného žalobcu na „pôžičky, ktorých poskytnutie nie je medzi stranami sporu sporné, nakoľko sám žalobca ich poskytnutie v žalobe uvádza a nespornuje“ a požadovať od vzájomného žalobcu, aby namiesto takéhoto zrozumiteľného odkazu umožňujúceho presné vymedzenie uplatneného nároku a prináležiacich dôkazov, mechanicky zopakoval vo vzájomnej žalobe to, čo je medzi stranami nesporné. Napokon, aj samotnému vzájomnému žalovanému bol predmet vzájomnej žaloby od počiatku zrejмый, keď vo svojom vyjadrení obsahujúcom námietku premlčania bez ťažkostí zopakoval, na základe akých listín mu dlh z pôžičiek vznikol, ako boli poskytnuté a kedy stali splatnými. Z týchto hľadísk považoval súd vzájomnú žalobu za vyhovujúcu ustanoveniu § 127 a 132 CSP, a preto nebol na mieste postup smerujúci k odstraňovaniu väd vzájomnej žaloby.

Medzi vzájomným žalobcom ako veriteľom a vzájomným žalovaným ako dlžníkom došlo podpisom zmlúv o pôžičke a poskytnutím peňažných prostriedkov na účet vzájomného žalovaného k vzniku zmluvného vzťahu spravujúceho sa § 657 OZ. Na tom nič nemení skutočnosť, že strany sú podnikateľmi, pretože zmluva o pôžičke je ako zmluvný typ síce upravená v Občianskom zákonníku, no ustanovenie § 261 ods. 9 OBZ odkazuje na jeho použitie aj v takýchto prípadoch. Cit. ustanovenie zakladá režim Obchodného zákonníka pre všetky typy zmlúv upravených v Občianskom zákonníku, ak boli uzavreté medzi podnikateľmi (tzv. absolútne neobchody). Podľa § 2 ods. 2 OBZ je pritom podnikateľom každá osoba zapísaná v obchodnom registri, čo je aj prípad strán tohto sporu. Nie je preto podstatné, či má vzájomný žalobca ako predmet podnikania zapísanú činnosť v podobe poskytovania pôžičiek, ale postačí, ak je ako osoba zapísaná v obchodnom registri. Okrem toho, sám žalobca tvrdil (zápisnica, č. I. 291), že žalovaný poskytuje pôžičky na krytie pozemkov „rád, lebo to bolo pre neho výhodné“ z čoho je zrejmé, že nejde o jednorazovú činnosť, ktorá by vylučovala, že by išlo o podnikanie v zmysle § 2 ods. 1 OBZ.

Vzájomnému žalovanému tak vznikol na základe zmluvy o pôžičke 1 záväzok vrátiť vzájomnému žalobcovi pôžičku 66.000 €. Splatnosť tohto záväzku nastala 30.01.2015, no zo zisteného skutkového

stavu je zrejmé, že vzájomný žalovaný svoju povinnosť nesplnil ani čiastočne. Nestalo sa tak ani plnením v peňažnej podobe, ani započítaním kúpnej ceny na základe čl. IV kúpnej zmluvy 1. Tento článok totiž tvoril neoddeliteľnú súčasť kúpnej zmluvy 1, ktorú súd v bode 20 vyššie vyhodnotil ako neplatnú. Preto čl. IV kúpnej zmluvy nemohol zostať v zmysle § 41 OZ platný ako oddeliteľná časť inak neplatného právneho úkonu. Vzájomný žalovaný sa tak dostal v zmysle § 365 OBZ do omeškania 31.01.2015 a od tohto dňa je povinný podľa § 369 OBZ a § 1 ods. 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z. platiť úrok z omeškania v sadzbe 9% ročne, pretože dohoda medzi stranami neurčovala inak.

Vzájomnému žalovanému tiež vznikol na základe zmluvy o pôžičke 2 záväzok vrátiť vzájomnému žalobcovi pôžičku 25.000 € s mesačným úrokom z omeškania v sadzbe 2% (t.j. 24% ročne), ktorá je vzhľadom na svoju výšku vo vzťahoch medzi podnikateľmi nepochybne prípustná. Vzájomný žalovaný bol povinný pôžičku vrátiť spolu s úrokmi do 30.06.2015, no zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že vzájomný žalovaný svoju povinnosť nesplnil ani čiastočne. Ani tu nedošlo k plneniu v peňažnej podobe a záväzok nezankoval ani započítaním kúpnej ceny na základe čl. IV kúpnej zmluvy 2. Rovnako totiž platí, že tento článok tvoril neoddeliteľnú súčasť kúpnej zmluvy 2, ktorú súd v bode 25 vyššie vyhodnotil ako neplatnú. Preto ani čl. IV kúpnej zmluvy nemohol zostať v zmysle § 41 OZ platný ako oddeliteľná časť inak neplatného právneho úkonu. Vzájomný žalovaný sa tak dostal v zmysle § 365 OBZ do omeškania 21.06.2015 a od tohto dňa je povinný podľa § 369 OBZ a § 1 ods. 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z. platiť úrok z omeškania v sadzbe 9% ročne, pretože dohoda medzi stranami ani tu neurčovala inak.

Celkový dlh vzájomného žalovaného tak na istine predstavuje 91.000 € a v časti príslušenstva ho tvorí 2%-ný mesačný úrok zo sumy 25.000 € od 23.12.2014 do 20.06.2015 a 9%-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 91.000 €, ktorý si vzájomný žalobca uplatnil až od 15.10.2018.

Vzájomný žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku na vrátenie pôžičiek z dôvodu, že vzťah medzi stranami sa riadi Občianskym zákonníkom, podľa ktorého je premlčacia doba 3 roky. V dôsledku toho je aj podľa neho nesprávna sadzba 9%-ného ročného úroku z omeškania. S týmito námietkami sa súd nestotožnil.

V tomto smere je opäť smerodajné ustanovenie § 261 ods. 9 OBZ, ktoré konkrétne stanovuje, že zmluvy medzi osobami uvedenými v § 261 ods. 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II Obchodného zákonníka, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, sa spravujú príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom. Podľa § 261 ods. 9 OBZ sa teda aj absolútny neobchod, akým je aj zmluva o pôžičke, riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka len v rozsahu, v ktorom upravujú tento typ zmluvy a vo zvyšku sa spravuje „týmto zákonom“, teda aj Obchodným zákonníkom. To znamená, že na všetky ostatné otázky súvisiace so zmluvným vzťahom patriacim do kategórie absolútnych neobchodov sa uplatnia aj ustanovenia Obchodného zákonníka, teda aj ustanovenie § 397 OBZ, ktoré zakotvuje štvorročnú premlčaciu dobu a § 365 OBZ, ktorý rieši následky omeškania dlžníka. Tento záver podporuje aj § 263 OBZ, ktorý neumožňuje odklon od § 261 ods. 9. Všeobecné ustanovenia Obchodného zákonníka vrátane ustanovenia o dĺžke premlčacej doby preto nemožno dohodou vylúčiť a nahradiť ich napríklad ustanoveniami Občianskeho práva. Úprava premlčania v Obchodnom zákonníku je vo vzťahu lex specialis k úprave premlčania v Občianskom zákonníku (v súdnej praxi je napríklad už ustálené, že § 107 OZ sa uplatní aj na obchodné záväzkové vzťahy). Pokiaľ by sa mal presadiť názor vzájomného žalovaného, viedlo by to k nezmyselnej dvojkoľajnosti v úprave premlčania aj v prípade kúpnych zmlúv, keď nárok na zaplatenie kúpnej ceny za tovar na základe kúpnej zmluvy spravujúcej sa Obchodným zákonníkom (§ 409 a nasl. OBZ) by sa premlčieval v štvorročnej premlčacej dobe, kým nárok na zaplatenie kúpnej ceny za nehnuteľnosť na základe kúpnej zmluvy spravujúcej sa Občianskym zákonníkom (§ 588 a nasl. OBZ) by sa premlčieval v trojročnej premlčacej dobe. Napokon, ak by sa absolútne neobchody mali spravovať výlučne Občianskym zákonníkom, bol by § 261 ods. 9 OBZ zbytočný. Na vzťah medzi stranami v rozsahu premlčania a dôsledkov omeškania treba preto uplatniť Obchodný zákonník.

Pôžička na základe zmluvy o pôžičke 1 bola splatná 20.06.2015, takže premlčacia doba by uplynula 20.06.2019. Pôžička na základe zmluvy o pôžičke 2 bola splatná 30.01.2015, takže premlčacia doba by uplynula 30.01.2019. Vzájomná žaloba bola súdu doručená už 15.10.2018, teda v rámci premlčacej doby. Uplatnený nárok vzájomného žalobcu preto nie je premlčaný.

Na dôvažok sa žiada poznamenať, že aj keby súd na premlčanie uplatnil úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku, námietka vzájomného žalovaného by narazila na § 107 ods. 3 OZ.

O nároku na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe (§ 262 ods. 1 CSP) súd rozhodol vzhľadom na celkový úspech vzájomného žalobcu v konaní o vzájomnej žalobe tak, že mu priznal podľa § 255 ods. 1 CSP voči vzájomnému žalovanému nárok na náhradu 100% trov konania o vzájomnej žalobe (výrok IV).

6. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný voči výroku I. a II. podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP, teda z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnych skutkových záverov. Nesprávnosť výroku I. žalovaný vzhladá v tom, že sa súd nedostatočne vysporiadal, s tým, že to bol sám žalobca (konateľ spoločnosti LAND HOLD s.r.o.), ktorý žiadal, aby boli právne úkony vyhotovené v tom smere, že predmetné právne úkony mali byť vypracované ako kúpne zmluvy, nakoľko mu bolo zrejmé, že pôžičky nevráti. Sám teda žiadal, aby došlo k zániku jeho záväzkov voči žalovanému predajom nehnuteľností, a sám teda tento stav spôsobil. Uvedené však súd nepremietol ani do výroku II. teda do výroku o trovách konania, nakoľko bol to žalovaný, ktorý „benevolentne“ a bez akejkoľvek odbornosti konal a zaviniel vznik celej situácie, a teda aj vznik trov konania, pričom jeho úmysel bol zrejmý aj v konaní, keď tvrdil, že žalovanému by sa nemali vrátiť ani pôžičky, ktorých poskytnutie medzi stranami nebolo ani sporné, a ani to, že neboli žalobcom v lehote splatnosti vrátené. Žalovaný žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil vo výroku I. rozsudku a žalobu o určenie vlastníckeho práva zamietol.

7. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca proti III. a IV. výroku podľa § 365 odsek 1 písm. d) Civilného sporového poriadku, lebo konanie má inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, písm. f) Civilného sporového poriadku, lebo súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a písm. h) Civilného sporového poriadku, lebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný (vzájomný žalobca) vo vyjadrení zo dňa 12.10.2018 uplatnil voči žalobcovi (vzájomne žalovanému) vzájomný návrh na zaplatenie pôžičiek. Urobil tak v rozpore s ustanoveniami § 127, 132 a 147 Civilného sporového poriadku. Vo vzájomnej žalobe absentuje uvedenie, ktorému súdu je určené, keďže v časti III. vyjadrenia, ktorým bola vzájomná žaloba uplatnená, nie je uvedený žiaden súd. Ďalej v časti III. tohto vyjadrenia absentuje uvedenie, kto ho robí, lebo strany sporu nie sú identifikované. Je tam uvedené len žalobca - žalovaný, avšak bez špecifikácie, ktorú vyžaduje CSP na označenie strán. V tomto smere je označenie aj zmätočné, lebo vo vzájomnej žalobe sa žalovaný musí označiť ako vzájomný žalobca a žalobca ako vzájomne žalovaný. V časti III. vyjadrenia rovnako absentuje aj označenie, ktorej veci sa týka, čo je ďalšou nevyhnutnou náležitosťou podľa § 127 Civilného sporového poriadku. Podľa § 132 odsek 1 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Podľa § 132 odsek 2 Civilného sporového poriadku opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. V bode III. vyjadrenia, ktorým bola vzájomná žaloba uplatnená, však predloženie dôkazov a pravdivé a rozhodujúce opísanie skutočností absentuje. Podľa názoru žalobcu nepostačuje odkaz na dôkazy a skutkové tvrdenia predložené v pôvodnej žalobe, keďže tieto boli síce uvedené v prvotnom spore, avšak nie vo vzájomnej žalobe. Toto je zásadný rozdiel vzájomnej žaloby upravenej v Civilnom sporovom poriadku od vzájomného návrhu, ktorý kedysi upravoval OSP. Rovnako vykladá vzájomnú žalobu aj právna teória, podľa ktorej sa vzájomná žaloba líši od žaloby jedine procesnými okolnosťami, ktoré bezprostredne súvisia s jej uplatnením. Podáva ju strana v prebiehajúcom spore, v ktorom doteraz vystupovala ako žalovaná. Na vzájomnú žalobu sa v tejto súvislosti primerane použijú ustanovenia o žalobe. Vzájomná žaloba je podaním vo veci samej v zmysle § 123 odsek 2 Civilného sporového poriadku, pričom musí spĺňať všeobecné náležitosti podľa § 127 Civilného sporového poriadku a osobitné náležitosti žaloby podľa § 132 a nasl. Civilného sporového poriadku. Na odstraňovanie jej väd sa použijú ustanovenia § 129 Civilného sporového poriadku, pričom aj vzájomnú žalobu môže súd odmietnuť podľa § 129 odsek 3 Civilného sporového poriadku. Žalobca zastáva názor, že v slovách a vetách vyššie citovaných ustanoví Civilného sporového poriadku je jasne a nepochybné uvedené, aké sú a majú byť náležitosti vzájomnej žaloby, a bolo preto povinnosťou súdu vyzvať na odstránenie väd podania, a pokiaľ by tieto odstránené neboli, mal vzájomnú žalobu odmietnuť. Pokiaľ súd prvej inštancie má za to, že takto podaná vzájomná žaloba obstoje a môže o nej konať, lebo sa žalobca bez chýb vyjadroval k jej obsahu, má za to, že sa z jeho strany jedná o konanie „ultra petit“. Súď prvej inštancie pri posudzovaní otázky premlčania postupoval podľa § 261 odsek 9 Obchodného zákonníka, pričom dôkazy vyhodnotil takým spôsobom, že žalovaným poskytnuté pôžičky nie sú premlčané, keďže boli poskytnuté v režime Obchodného zákonníka, a tam je premlčacia doba štvorročná. S takýmto záverom a odôvodnením žalobca nemôže súhlasiť. Má za to, že konaním žalovaného došlo k porušeniu obchodnoprávných predpisov. Podľa § 261 odsek 9 Obchodného zákonníka zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom. Podľa § 261 odsek 1 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Poukázal

na § 2 odsek 2 písmeno a) Obchodného zákonníka, § 2 odsek 1 Obchodného zákonníka podnikaním, § 110 odsek 1 písmeno c) Obchodného zákonníka, § 261 odsek 9 Obchodného zákonníka, § 261 odsek 1 Obchodného zákonníka. To, že čo kto je podnikateľ a čo je podnikateľská činnosť upravuje § 2 Obchodného zákonníka, teda je to osoba zapísaná v obchodnom registri, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku. Uvedenie predmetu podnikateľskej činnosti patrí medzi obligatórne znaky spoločenskej zmluvy podľa § 110 odsek 1 Obchodného zákonníka. Spoločenská zmluva je v prenesenom zmysle slova rodným listom spoločnosti, ňou nadobúda spoločnosť spôsobilosť na právne úkony, stáva sa samostatným subjektom práva. Zápis do obchodného registra je len vyjadrením navonok vo forme verejného registra, aby si mohli aj tretie strany jednoducho overiť, na čo je daná právnická osoba spôsobilá - a to vo forme predmetov činnosti. Nesúhlasí preto so záverom súdu prvej inštancie vysloveným v bode 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde uvádza, že „sám žalobca tvrdil (zápisnica, č. I. 291), že žalovaný poskytuje pôžičky na krytie pozemkov rád, lebo je to pre neho výhodné, z čoho je zrejmé, že nejde o jednorazovú činnosť, ktorá by vylučovala, že by išlo o podnikanie v zmysle § 2 odsek 1 Obchodného zákonníka.“ S týmto záverom nesúhlasí z dvoch dôvodov. Na prvom mieste považuje za potrebné uviesť, že v zápisnici o pojednávaní zo dňa 25.07.2019 nie je uvedené všetko, čo na pojednávaní odznelo. Bol to aj samotný žalovaný (konateľ a jediný spoločník v jednej osobe), ktorý na otázku môjho právneho zástupcu odpovedal, že pôžičky poskytuje pravidelne ako fyzická a aj ako právnická osoba, a to rôznym iným fyzickým a právnickým osobám. Taktiež sa žalovaný priznal, že pravidelne za ne nadobúda od dlžníkov ich pozemky. Na nahrávke z pojednávania je to zaiste zachytené, len pri tempe pojednávania nebolo ani ľudsky možné všetko zachytiť do zápisnice. Na druhom mieste zastáva názor, že túto výpoveď súd prvej inštancie vyhodnotil nielen v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami Obchodného zákonníka, ale aj presne naopak. Keďže sa jedná o opakovanú činnosť žalovaného, za účelom zisku (či už vo forme úrokov, alebo vo forme protiprávneho nadobudnutia pozemkov oveľa vyššej hodnoty), je to práveže potvrdením, že sa jedná o jeho podnikateľskú činnosť. Túto však vykonáva v rozpore so spoločenskou zmluvou - bez toho, aby mal poskytovanie finančných pôžičiek uvedenú v predmete činnosti. V predmetnom konaní nepochybne preukázané, bol to sám žalovaný, ktorý zmluvy o pôžičkách dal pripraviť, a to zrejme s vedomím, že nemôžu existovať v režime Obchodného zákonníka. Z výpisu z Obchodného registra žalovaného je zrejmé, že u neho absentuje predmet činnosti, ktorý by ho oprávňoval na poskytovanie pôžičiek a branie úrokov z nich. Na základe vyššie uvedených skutočností preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti postupom podľa § 388 Civilného sporového poriadku zmenil tak, že vzájomnú žalobu odmietne. Alternatívne navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti postupom podľa § 389 Civilného sporového poriadku zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. K odvolaniu žalovaného žalobca uviedol, že výroky I. a II. považuje za vecne správne, a s ich odôvodnením sa plne stotožňuje. Nestotožňuje sa s odvolacími dôvodmi prezentovanými žalovaným, keďže súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov vo výroku k správnym skutkovým zisteniam, a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Výroky I. a II. žalovaným napadnutého rozsudku sú v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a sú pretavením princípu právnej istoty do bežného života. Popiera skutkové tvrdenia žalovaného, že to mal byť žalobca, ktorý mal požiadať, aby boli právne úkony vyhotovené v tom smere, ako boli, a že malo byť od začiatku zrejmé, že pôžičky nevráti. Toto tvrdenie žalovaného nemá oporu jednak ani v skutočných udalostiach, a jednak ani vo vykonanom dokazovaní. Popiera skutkové tvrdenia žalovaného, že by som bol žiadal, aby došlo k zániku mojich záväzkov voči nemu predajom nehnuteľností. Takéto konanie z jeho strany by bolo odporovalo zdravému rozumu, keďže ako bolo v konaní vďaka znaleckému posudku dokázané, žalovaný získal pozemky neporovnateľne vyššej hodnoty, ako bol záväzok voči nemu. Popiera skutkové tvrdenia žalovaného, že mal svojou benevolentnosťou a neodbornosťou zaviniť vznik celej situácie. Bol to žalovaný, ktorý prepletením rôznych pôžičiek za často prehnané (ba až úžernícke) úroky vo výške až 4% mesačne (t.j. 48% ročne) dostal do finančných ťažkostí, a ktorý sa potom v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka ohľadom výkonu záložného práva zmocnil pozemkov žalobcu. Navrhuje, aby odvolací súd postupom podľa § 387 odsek 1 Civilného sporového poriadku rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. potvrdil, lebo sú vecne správne. Zároveň navrhuje, aby odvolací súd priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

9. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Vo vzťahu k napadnutému výroku o vzájomnej žalobe má žalovaný za to, že súd správne posúdil vec keď ju vyhodnotil tým spôsobom, že podstatné náležitosti ktoré má vzájomná žaloba obsahovať sú zachované. Zo vzájomnej žaloby bolo zrejmé, voči komu smeruje, čoho sa týka, a čoho sa žalovaný ako vzájomný žalobca domáha (teda bolo zrejmé, kto je strana sporu, skutkové okolnosti sporu, ako aj petit sporu). Také chápanie vzájomnej žaloby, ako ho predkladá žalobca ako vzájomný žalovaný, je výlučne formalistický výklad procesných predpisov, ktorý nemôže obstáť. V zmysle ustálenej súdnej praxe účelom inštitútu vzájomnej žaloby je to, aby súd konajúci o žalobe v sporovom konaní v súlade so zásadou hospodárnosti konania prejednal v rovnakom konaní i vzájomnú žalobu žalovaného, a to vždy okrem prípadov, v ktorých to právna úprava nepripúšťa, napr. z dôvodov odlišnej vecnej príslušnosti, z dôvodov osobitnej miestnej príslušnosti atď. Doručením vzájomnej žaloby je začaté žalovaným konanie v postavení žalobcu proti žalobcovi v postavení žalovaného. Je vecou konajúceho súdu, či vzájomnú žalobu vylúči na samostatné konanie alebo nie, po posúdení toho, či by tu boli, alebo neboli podmienky spojenia vecí. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo70/2011 zo dňa 30.09.2011). Tak ako aj súd prvej inštancie bez akýchkoľvek problémov identifikoval vzájomnú žalobu a jej náležitosti (ust. § 127 a ust. § 131 a ust. § 132 Civilného sporového poriadku) urobil tak, aj sám žalobca ako vzájomný žalovaný, ktorý bez problémov identifikoval predmet vzájomného sporu, čo vyplýva aj z jeho následných vyjadrení v spore. Vo vzťahu k druhej namietanej skutočnosti, a to k otázke premlčania má žalovaný za to, že zmluva o pôžičke zo dňa 22.12.2014 na sumu 25.000 eur, tak aj zmluva o pôžičke zo dňa 17.12.2014 na sumu 66.000 eur boli uzavreté výlučne medzi právnickými osobami, pričom uvedené má za následok aplikáciu ust. § 261 ods. 1 a ust. § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je zrejmé, že ust. Obchodného zákonníka sa spravujú vzťahy medzi podnikateľmi, ktoré vznikli pri ich podnikateľskej činnosti, čo nebolo v spore ani sporným. Nakoľko však Obchodný zákonník nemá osobitné ust. o zmluve o pôžičke je zrejmé, že samotná zmluva a jej podstatné náležitosti sa spravujú ust. Občianskeho zákonníka, ostatné právne inštitúty ako úroky, úroky z omeškania, premlčanie a pod. sa spravujú ust. Obchodného zákonníka, nakoľko ich úpravu Obchodného zákonníka pozná a zodpovedá to aj zákonnému zneniu ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. S ohľadom na uvedené sa na plynutie premlčacej doby sa aplikuje Obchodný zákonník, čo znamená, že premlčacia doba je 4 roky podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka, a plynie odo dňa kedy sa právo mohlo vykonať po prvý krát (ust. § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka). Žalobca odmieta aplikáciu ust. § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka z dôvodu, že podľa jeho názoru, v danom prípade nejde o záväzkový vzťah medzi právnickými osobami. Tento názor je však podľa žalovaného nesprávny, nakoľko z obsahu jednotlivých zmlúv o pôžičkách vyplýva, že boli uzavreté medzi podnikateľmi (právnickými osobami), pričom tvrdenie, žalobcu, že nejde o obchodnoprávny vzťah iba z dôvodu, že strany sporu nemajú v predmete podnikania poskytnutie pôžičiek, neobstojí, nakoľko záväzkový vzťah sa týka podnikania, čo vyplýva aj z vyhlásenia žalobcu pred súdom, že poskytnuté pôžičky potreboval pre svoje podnikanie, pričom nie je sporným, že žalovaný pôžičky poskytoval z svojich príjmov vytvorených z podnikania. Samotný charakter plnenia tak určuje, že povaha právneho vzťahu titulom poskytnutých pôžičiek, je obchodnoprávna, a je spojená a vyplýva z ich podnikania. Nie je preto rozhodné, či majú alebo nemajú strany sporu v predmete podnikania poskytovanie pôžičiek. Žalovaný má za to, že námietky žalobcu uvedené v odvolaní zo dňa 18.11.2019 sú neodôvodnené.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniam nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

13. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na určenie vlastníctva k spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/3 a 70000/613315 na pozemku - parcele reg. „C“ č. 1687/1 orná pôda o výmere 613.315 m² nachádzajúcom sa v katastrálnom území C. U. a vzájomná žaloba, ktorou sa žalovaný domáhal voči žalobcovi zaplata sumy 91.000 eur s 2% mesačným úrokom zo sumy 25.000 eur od 23.12.2014 do 20.06.2015 a 9%-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 91.000 eur od 15.10.2018 do zaplata z titulu vrátenia pôžičiek, ktoré mu poskytol, vrátane príslušenstva. Súd prvej inštancie vychádzajúc z výsledkov dokazovania dospel k záveru, že v súdenom spore je požiadavka žalobcu opodstatnená, keďže neplatná kúpna zmluva 1 ako simulovaný právny úkon a neplatná zmluva o zabezpečovacom prevode práva ako disimulovaný právny úkon tak nemohli spôsobiť prevod vlastníckeho práva žalobcu k spoluvlastníckemu podielu na žalovaného zároveň neplatná kúpna zmluva 2 ako simulovaný právny úkon a neplatná dohoda o prepadnom zálohu ako disimulovaný právny úkon tak nemohli spôsobiť prevod vlastníckeho práva žalobcu k spoluvlastníckemu podielu na žalovaného. Súd prvej inštancie vyhovel aj vzájomnej žalobe o zaplata istiny pôžičiek s príslušenstvom v podobe zmluvného úroku a úroku z omeškania. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolaní žalobcu a žalovaného je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či právne správne posúdil uplatnený nárok zo žaloby a aj zo vzájomnej žaloby.

14. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré odvolatelia uvádzali v odvolaniach, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

15. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 Civilného sporového poriadku zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku viazaný aj dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 Civilného sporového poriadku dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku

predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku oprávnenie odvolacieho súdu preskúmavať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

16. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku ako aj žalovaným uplatneného nároku vzájomnou žalobou, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

17. Žalobca aj žalovaný podali odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku.

18. Za inú vadu konania v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku sa považuje procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovanie manudukačnej povinnosti súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím), pričom jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, nie zmätočnosť súdneho rozhodnutia.

19. Inú vadu konania žalobca videl v tom, že súd prvej inštancie konal o vzájomnej žalobe bez procesného postupu spočívajúcom v odstraňovaní väd vzájomnej žaloby. Touto námietkou sa zaoberal súd prvej inštancie, nakoľko žalobca namietal, že vzájomná žaloba nevyhovuje požiadavkám uvedeným v § 127 a § 132 Civilného sporového poriadku, pretože neobsahoval označenie strán sporu, ani dôkazy a skutočnosti uvádza len s odkazom na prebiehajúci spor. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie táto námietka je nedôvodná.

20. Podľa § 147 ods. 1 Civilného sporového poriadku žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou.

21. Podľa § 147 ods. 2 Civilného sporového poriadku na vzájomnú žalobu sa primerane použijú ustanovenia o žalobe.

22. Podľa § 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

23. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

24. Vzájomná žaloba sa líši od žaloby jedine procesnými okolnosťami, ktoré bezprostredne súvisia s jej uplatnením. Podáva ju strana v prebiehajúcom spore, v ktorom doteraz vystupovala ako žalovaná. Na vzájomnú žalobu sa v tejto súvislosti primerane použijú ustanovenia o žalobe. Vzájomná žaloba je podaním vo veci samej v zmysle § 132 ods. 2 CSP; musí spĺňať všeobecné náležitosti podľa § 127 CSP a osobitné náležitosti podľa § 132 a nasl. CSP. Na odstraňovanie jej väd sa použijú ustanovenia § 129 CSP, pričom aj vzájomnú žalobu môže súd odmietnuť podľa § 129 ods. 3 CSP.

25. Z podania žalovaného zo dňa 12.10.2018 doručeného súdu prvej inštancie 15.10.2018 vyplýva riadne označenie strán konania, skutkové tvrdenia žalobcu ako aj predmet žaloby, teda z podania je zrejmé čoho sa týka, čo sa ním sleduje, ide o úplné podanie a aj zrozumiteľné. Súd prvej inštancie

teda nezistil vady vzájomnej žaloby, o vzájomnej žalobe konal a rozhodol. Podľa žalobcu vo vzájomnej žalobe absentuje uvedenie ktorému súdu je určené. V danom prípade je nepochybné, že vzájomná žaloba bola adresovaná prvoinštančnému súdu, pretože obsahuje spisovú značku už prebiehajúceho konania o žalobe. Žalobca tiež tvrdí, že vo vzájomnej žalobe chýba uvedenie kto podanie robí, pretože strany nie sú identifikované, pričom označenie žalobca - žalovaný, bez špecifikácie, nie je postačujúce. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje, že pokiaľ vo vzájomnej žalobe strany boli označené pojmami „žalobca a žalovaný“, teda z pohľadu žaloby, tieto pojmy žalovaný uvádza rovnako v celom podaní a s poukazom na skutkové okolnosti je nepochybné ktorá strana vystupuje pre účely žaloby o určenie vlastníckeho práva a vzájomnej žaloby o zaplatenie žalovanej sumy, teda zmätočnosť označenia strán vzájomnej žaloby nebola zistená. Napokon podľa žalobcu absentuje vo vzájomnej žalobe predloženie dôkazov a rozhodujúce opísanie skutočností, pretože nepostačuje odkaz na dôkazy a skutkové tvrdenia uvedené v žalobe. Vo vzájomnej žalobe podľa názoru súdu sú obsiahnuté skutkové tvrdenia žalovaného ako uviedol konkrétne súd prvej inštancie v bode 33. rozsudku. Prístup súdu prvej inštancie k vzájomnej žalobe bol správny, účelný a účinný, v súlade s právom strany sporu na spravodlivý proces, právom na súdnu ochranu porušeného subjektívneho práva a s princípom hospodárnosti. Súd prvej inštancie posudzoval vzájomnú žalobu v kontexte už podanej žaloby, prihliadol aj na skutočnosť, že aj žalobcovi bol predmet vzájomnej žaloby od začiatku zrejmý, vecne sa k nemu vyjadril. Vzhľadom na uvedené okolnosti súd prvej inštancie postupoval správne, ak nezistil dôvody pre odstraňovanie väd vzájomnej žaloby. Žalobcom uvádzaný odvolací dôvod, nebol naplnený.

26. Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, v dôsledku ktorých dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Tiež žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dokazovanie za účelom zistenia, kto je nositeľom majetkového práva zo strany žalovaného vybratých predmetov ochrany.

27. V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 Civilného sporového poriadku. Ak žalovaný v odvolaní poukazuje na nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, resp. na neobjektívne zhodnotenie skutkového stavu zo strany súdu prvej inštancie, je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa ustanovenia § 383 Civilného sporového poriadku viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal.

28. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 Civilného sporového poriadku je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

29. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie postačujúco a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané v odvolaniach nemajú za následok úvahu

odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

30. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcemu z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zoberal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. písm. f) Civilného sporového poriadku je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

31. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žaloba a aj vzájomnej žalobe v celom rozsahu vyhovel. Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, totiž jednoznačne viedli k naplneniu podmienok pre aplikáciu v napadnutom rozhodnutí uvedených hmotnoprávných ustanovení, keďže poskytovali bezpečne zistený skutkový stav, ktorý bolo možné podriaďiť pod uvedené hmotnoprávne pravidlo. Odvolací súd sa preto stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je neplatná kúpna zmluva 1 ako simulovaný právny úkon a neplatná je zmluva o zabezpečovacom prevode práva ako disimulovaný právny úkon tak nemohli spôsobiť prevod vlastníckeho práva žalobcu k spoluvlastníckemu podielu na žalovaného zároveň je neplatná kúpna zmluva 2 ako simulovaný právny úkon a je neplatná dohoda o prepadnom zálohu ako disimulovaný právny úkon tak nemohli spôsobiť prevod vlastníckeho práva žalobcu k spoluvlastníckemu podielu na žalovaného a vzhľadom na uvedené je potrebné vysporiadať aj vrátenie istiny pôžičiek s príslušenstvom v podobe zmluvného úroku a úroku z omeškania. Napokon polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vysloveného právneho záveru pre odlišné skutkové závery vyvodzované odvolateľmi, nie je daná, sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

32. Žalobca nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie týkajúci sa premlčania, ktorý viedol k záveru, že žalovaným poskytnuté pôžičky nie sú premlčané, pretože boli poskytnuté v režime Obchodného zákonníka, kde je premlčacia doba štvorročná.

33. Ustanovenie § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka vymedzuje vzťah medzi Obchodným zákonníkom a Občianskym zákonníkom resp. ich aplikovateľnosť v prípade zmlúv, ktoré nie sú upravené v hlavne II štvrtej časti Obchodného zákonníka, ale ako zmluvné typy sú upravené len v Občianskom zákonníku. Z uvedeného potom vyplýva, že Občianskym zákonníkom sa spravuje len zmluva, použijú sa len ustanovenia o tom - ktorom zmluvnom type a všetko ostatné t.j. všeobecné otázky záväzkov sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Takýto výklad rešpektuje povahu príslušných záväzkových vzťahov ako obchodných vzťahov a je plne so subsidiárnym vzťahom Občianskeho zákonníka k Obchodnému zákonníku.

34. Podľa názoru žalobcu ust. § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka s odkazom na § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka upravuje vzťahy medzi podnikateľmi, ak sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. V tejto súvislosti žalobca nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie vysloveným v bode 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde uvádza, že „sám žalobca tvrdil (zápisnica, č. I. 291), že žalovaný poskytuje pôžičky na krytie pozemkov rád, lebo je to pre neho výhodné, z čoho je zrejmé, že nejde o jednorazovú činnosť, ktorá by vylučovala, že by išlo o podnikanie v zmysle § 2 odsek 1 Obchodného zákonníka.“ Súd prvej inštancie správne nepovažoval za podstatné či má žalobca ako predmet podnikania zapísanú činnosť v podobe poskytovania pôžičiek, pretože postačí, ak je ako osoba zapísaná v obchodnom registri. Teda žalobca vzťah z poskytovania pôžičiek žalovaným nepovažoval za obchodnoprávny vzťah, pretože sa netýkal podnikateľskej činnosti žalovaného.

35. Pokiaľ ide o povahu subjektov upravené v § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka základnou podmienkou je, že musí ísť o záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, teda subjektami záväzkového vzťahu musia byť na oboch stranách podnikatelia a vzťahy sa musia týkať ich podnikateľskej činnosti. Táto súvislosť musí byť zrejmá s prihliadnutím na všetky okolnosti. Zákon nevyžaduje, aby išlo o vzťahy, ktorými sa bezprostredne realizuje predmet podnikania. Ide o voľnejšiu dikciu umožňujúcu sem začleniť aj záväzkové vzťahy, ktoré voľnejšie súvisia s predmetom podnikania.

36. Aj odvolací súd je názoru, že s prihliadnutím na všetky okolnosti uvedené súdom prvej inštancie v bode 34. rozsudku ako aj výklad pojmu „podnikateľská činnosť“, vyplýva z nich záver, že zmluvy o pôžičke boli uzavreté medzi podnikateľmi a pokiaľ žalobca túto skutočnosť sporoval, išlo z vyššie uvedených dôvodov o nedôvodnú námietku a ani odvolacie argumenty žalobcu týkajúce sa obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 25.07.2019 a vyhodnotenie výpovede žalovaného na tomto závere nemohli nič zmeniť. Správnym bol aj záver súdu prvej inštancie z toho vyplývajúci, že premlčanie nároku na zaplatenie poskytnutých pôžičiek sa riadi Obchodným zákonníkom.

37. K odvolaciemu argumentu žalovaného vo vzťahu k výroku I. rozsudku, že konateľ žalobcu žiadal, aby boli právne úkony vyhotovené v tom smere, že malo ísť o kúpne zmluvy, teda sám žiadal, aby došlo k zániku jeho záväzkov z pôžičiek predajom nehnuteľností, teda sám tento stav spôsobil, odvolací súd uvádza, že takéto skutkové tvrdenie odvolateľa nemajú vo vzťahu k právnym záverom žiadnu relevanciu a nemohli na právnych záveroch nič zmeniť.

38. Rozsudok súdu prvej inštancie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom žalobcu a nárokom žalovaného. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, zistený po náležite vykonanom dokazovaní a vysporiadal sa aj so všetkými pre vec rozhodujúcimi argumentmi strán. Pritom sa odvolal na konkrétne právne predpisy, ktoré správne aplikoval na prejednávaný spor. Zo zisteného skutkového stavu teda vyvodil správny právny záver o preukázaní nároku uplatneného žalobcom a vzájomného nároku uplatneného žalovaným.

39. Odvolací súd v prejednáwanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané odvolateľmi nie sú naplnené.

40. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniam, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

41. Vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania odvolateľa v odvolaní uviedli, že podávajú odvolanie i proti týmto výrokom. Nakoľko odvolací súd považuje preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch vo veci samej za vecne správny a odvolatelia žiadnym relevantným spôsobom

správnosť výroku o nároku na náhradu trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie, vychádzajúceho z tzv. zásady úspechu nespochybnili (v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávnosti), nie je odvolacia námietka opodstatnená.

42. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu z konania o žalobe a zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov z konania o vzájomnej žalobe. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

44. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).